

២. គ្រប់គ្រងតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យដោយសមាជិក

សហគមន៍គឺជាស្ថាប័នប្រជាធិបតេយ្យដែលគ្រប់គ្រងដោយសមាជិក។ សមាជិកមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតស្មើភាពគ្នា និងត្រូវចូលរួមហាសន្តិបាតដើម្បីកំណត់ គោលនយោបាយ និងបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាភិបាលគណៈកម្មាធិការត្រួតពិនិត្យ សម្រាប់សហគមន៍ពួកគេ។

៣. ការចូលរួមផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចរបស់សមាជិក

សមាជិកត្រូវទិញភាគហ៊ុនសហគមន៍ ដើម្បីចូលរួមក្នុងដើមទុនរបស់សហគមន៍ដោយស្មើភាពគ្នា។ សមាជិកទទួលបានភាគលាភមានកំណត់ ប្រសិនបើសហគមន៍មានបន្ទាប់ពីបានបែងចែកប្រាក់ចំណេញសម្រាប់មូលនិធិបម្រុងមូលនិធិលើកទឹកចិត្តសមាជិក និងគាំទ្រសកម្មភាពផ្សេងៗ ដែលកំណត់ដោយសមាជិក។

៤. ស្វ័យភាព និងឯករាជ្យភាព

សហគមន៍គឺជាស្ថាប័នស្វ័យ័ត ឯករាជ្យ និងជួយខ្លួនឯងដែលគ្រប់គ្រងដោយសមាជិក។ សហគមន៍ត្រូវតែធានានូវស្វ័យភាព និងឯករាជ្យនៅពេលទទួលបានការគាំទ្រពីខាងក្រៅ។

៥. អប់រំបណ្តុះបណ្តាល និងព័ត៌មាន

សហគមន៍ត្រូវផ្តល់ការអប់រំ បណ្តុះបណ្តាលដល់សមាជិក អ្នកតំណាងជាប់ឆ្នោត និងបុគ្គលិក។ សហគមន៍ត្រូវផ្សព្វផ្សាយអំពីចរិកលក្ខណៈ និងអត្ថប្រយោជន៍របស់សហគមន៍ជាសាធារណៈ។

៦. ធ្វើសហប្រតិបត្តិការជាមួយសហគមន៍ផ្សេងទៀត

សហគមន៍ ត្រូវផ្តល់សេវាកម្មគាំទ្រសមាជិករបស់ខ្លួនឱ្យមានប្រសិទ្ធិភាពនិងអាចសហការគ្នាជាមួយសហគមន៍ផ្សេងទៀតនៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌក្នុងប្រទេសនិងក្រៅប្រទេស។

៧. ទិញទំនិញសហគមន៍រស់នៅ

សហគមន៍ មិនត្រឹមតែប្រតិបត្តិមុខរបររបស់ខ្លួននោះទេ ប៉ុន្តែត្រូវតែអភិវឌ្ឍនៅក្នុងសហគមន៍ដែលពួកគាត់រស់នៅផងដែរ។

ប្រភេទផ្សេងៗរបស់សហគមន៍

សហគមន៍មានច្រើនប្រភេទដូចជា៖ សហគមន៍កសិកម្ម សហគមន៍នេសាទ សហគមន៍ឥណទាន សហគមន៍ព្រៃឈើ សហគមន៍អ្នកសិប្បកម្មជាដើម។

គោលការណ៍គ្រឹះទាំង០៧របស់សម្ព័ន្ធសហគមន៍អន្តរជាតិ

ខិត្តប័ណ្ណនេះរៀបចំឡើងក្នុងគោលបំណង ដើម្បីផ្សព្វផ្សាយគោលការណ៍គ្រឹះទាំងប្រាំពីរ (០៧) របស់សម្ព័ន្ធសហគមន៍អន្តរជាតិ ដល់មន្ត្រីរាជរដ្ឋាភិបាល មន្ត្រី និងបុគ្គលិកសហគមន៍កសិកម្មប្រជាពលរដ្ឋសមាជិក និងមិនមែនសមាជិកសហគមន៍កសិកម្ម និងបុគ្គលិកអង្គការសំដៅចូលរួមអភិវឌ្ឍសហគមន៍កសិកម្ម និងសេដ្ឋកិច្ចជាតិ។

ឆ្នាំ២០១៥

រៀបចំដោយ : គម្រោងបង្កើតសហគមន៍កសិកម្មកម្ពុជាដែលគម្រោងទិសដៅនេះរៀបចំដោយ គម្រោងប្រតិបត្តិការ (BPAC) នៃនាយកដ្ឋានសហគមន៍កសិកម្ម

អ្វីទៅជាសហគមន៍?

ពាក្យថា “សហករណ៍” ដែលជាភាសាអង់គ្លេសថា “Cooperative” មានប្រវត្តិល្វីងជូរចត់ចំពោះប្រជាជនក្នុងរបបប្រល័យពូជសាសន៍ប៉ុលពត ដោយសារវាគឺជាសហករណ៍ក្លែងក្លាយ ដូចនេះហើយរាជរដ្ឋាភិបាលនៃប្រទេសកម្ពុជាបានណែនាំឲ្យប្រើពាក្យថា “សហគមន៍” ជំនួសវិញ។ ដូចនេះពាក្យថា “សហគមន៍” ដែលប្រើក្នុងខិត្តប័ណ្ណនេះ និងនៅក្នុងច្បាប់ស្តីពីសហគមន៍កសិកម្មគឺមានន័យដូច “សហករណ៍” និងភាសាអង់គ្លេស “Cooperative”។

សហគមន៍គឺជាប្រភេទអង្គការឯកជនមួយ ដែលមិនមែនជាស្ថាប័នរដ្ឋ និងបង្កើតឡើងដោយមនុស្សមួយក្រុម។ អង្គការឯកជនមានច្រើនទៀតដូចជា៖ ក្រុមហ៊ុនឯកជន អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលក្រុមសន្សំជាដើម ដែលបង្កើតឡើងដោយមនុស្សមួយក្រុម។

ភាពខុសគ្នារវាងសហគមន៍ និងក្រុមហ៊ុនឯកជន

➢ គោលបំណង

សហគមន៍	ក្រុមហ៊ុនឯកជន
ផ្តល់ផលប្រយោជន៍ជាអតិបរិមាដល់សមាជិក	ស្វែងរកប្រាក់ចំណេញជាអតិបរិមា

➢ គោលបំណងនៃការចូលរួមរបស់សមាជិក

សហគមន៍	ក្រុមហ៊ុនឯកជន
ដើម្បីប្រើប្រាស់សេវាកម្មរបស់សហគមន៍	ដើម្បីទទួលបាន ប្រាក់ចំណេញពីក្រុមហ៊ុន

➢ សិទ្ធិបោះឆ្នោត

សហគមន៍	ក្រុមហ៊ុនឯកជន
សមាជិកម្នាក់ សម្លេងឆ្នោតមួយ	មួយភាគហ៊ុន សម្លេងឆ្នោតមួយ

➢ ការគ្រប់គ្រង

សហគមន៍	ក្រុមហ៊ុនឯកជន
គ្រប់គ្រងដោយសមាជិកទាំងអស់តាមលក្ខណៈប្រជាធិបតេយ្យ	គ្រប់គ្រងដោយអ្នកមានភាគហ៊ុនច្រើនជាងគេ

សហគមន៍មាននៅស្ទើរតែ គ្រប់ប្រទេសលើពិភពលោក ហើយសហគមន៍ទាំងអស់បានរៀបចំបង្កើត ជាអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលអន្តរជាតិមួយ ដែលមានឈ្មោះថា “សម្ព័ន្ធសហគមន៍អន្តរជាតិ”។

សម្ព័ន្ធសហគមន៍អន្តរជាតិ បានឱ្យនិយមន័យសហគមន៍ថា “គឺជាស្ថាប័នស្វ័យ័ត ដែលរួមគ្នាបង្កើតឡើងដោយស្ម័គ្រចិត្តដើម្បីបំពេញតម្រូវការរួម ផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច

សង្គម និងវប្បធម៌របស់សមាជិកទាំងអស់” ។ សម្ព័ន្ធសហគមន៍អន្តរជាតិ បានផ្តល់ជាយោបល់ថាសហគមន៍គួរបង្កើតឡើងដោយឈរលើតម្លៃដូចខាងក្រោម៖

តម្លៃរបស់សហគមន៍៖

- ជួយខ្លួនឯង
- ទទួលខុសត្រូវដោយខ្លួនឯង
- ប្រជាធិបតេយ្យ
- សមភាព
- សមធម៌
- សាមគ្គីភាព

ដោយផ្អែកលើតម្លៃរបស់សហគមន៍សម្ព័ន្ធសហគមន៍អន្តរជាតិបានរៀបចំ ជាគោលការណ៍គ្រឹះចំនួន០៧ ដែលសហគមន៍ទាំងអស់ ត្រូវតែគោរពតាម ។

គោលការណ៍គ្រឹះរបស់សម្ព័ន្ធសហគមន៍អន្តរជាតិ៖

១. ស្ម័គ្រចិត្ត និងបើកចំហរសមាជិកភាព

សហគមន៍ គឺជាស្ថាប័នដែលបង្កើតឡើងដោយមនុស្សមួយក្រុមតាមការស្ម័គ្រចិត្ត ។ មនុស្សគ្រប់រូបដែលចង់ប្រើប្រាស់សេវាកម្មរបស់សហគមន៍ និងព្រមទទួលខុសត្រូវ ភាពជាសមាជិកអាចចូលជាសមាជិករបស់សហគមន៍បានដោយគ្មានការរើសអើង យេនឌ័រ សង្គមពូជសាសន៍ នយោបាយ និងសាសនាឡើយ។ សមាជិកអាចលាលែងពីសហគមន៍បានប្រសិនបើពួកគេចង់។